

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 32/2012-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. apríla 2012 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Ladislava Orosza a Jána Lubyho v konaní o sťažnosti občianskeho združenia E., B., zastúpeného advokátom Mgr. V. Š., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cb 143/2008, za účasti Okresného súdu Bratislava IV, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo občianskeho združenia E. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cb 143/2008 porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava IV prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cb 143/2008 konal bez zbytočných prieťahov.

3. Občianskemu združeniu E. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré mu je Okresný súd Bratislava IV povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava IV je povinný uhradiť občianskemu združeniu E. trovy konania v sume 475,94 € (slovom štyristosedemdesiatpäť eur a deväťdesiatštyri centov) na účet jeho právneho zástupcu Mgr. V. Š., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 32/2012 z 19. januára 2012 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť občianskeho združenia E. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cb 143/2008 (ďalej aj „namietané konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 30. januára 2008 okresnému súdu návrh na vydanie platobného rozkazu z titulu uplatnenej náhrady škody v súvislosti s „*nezákonným zrušením verejného obstarávania*“.

Sťažovateľ uviedol, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo konanie v jeho právnej veci právoplatne skončené.

Okrem toho, že sa sťažovateľ domáhal, aby ústavný súd podľa čl. 127 ústavy vyslovil, že postupom okresného súdu bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zároveň požadoval prikázať okresnému súdu konať v namietanom konaní bez zbytočných prietáhov. Napokon žiadal priznanie finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € a úhradu trov konania.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 3434/2011 doručeným ústavnému súdu 28. novembra 2011, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„K sťažnosti sťažovateľa uvádzam, že prejednávaná vec sa nevyznačuje osobitnou povahou, resp. významom, ktorý by si vyžadoval osobitnú alebo dokonca výnimočnú rýchlosť konania v zmysle Európskym súdom pre ľudské práva vytvorenej koncepcie rýchlosti konania v závislosti od významu a povahy prejednávanej veci. Prejednávaná vec sa však vyznačuje skutkovou zložitou, ktorá si vyžiadala rozsiahle dokazovanie, najmä listinnými dôkazmi, vrátane dokazovania výsluchom zástupcov účastníkov a svedkov. Doterajšia dĺžka súdneho konania bola ovplyvnená práve uvedenou skutočnosťou, keď pri zadovážovaní potrebných dôkazov súdom nastali komplikácie spôsobené nerešpektovaním výziev súdu zo strany odporcu a ďalších vyzvaných inštitúcií (ÚVO, ORPZ BA IV). Súd využil prostriedky ustanovené Občianskym súdnym poriadkom na zjednanie nápravy, opakovane vyzýval uvedené subjekty na splnenie ich povinnosti s upozornením, že nerešpektovaním výziev súdu spôsobujú prietahy v konaní a napokon pristúpil aj ku krajnému riešeniu a právnenému zástupcovi odporcu uložil poriadkovú pokutu 300,- eur. Súď pritom postupoval plynulo, jednotlivé úkony vykonával priebežne a v záujme včasného zabezpečenia dôkazov potrebných k meritórnemu rozhodnutiu. Skutočnosť, že pri tomto postupe došlo k určitému spomaleniu a predĺženiu bola podmienená jednak objektívne vyššie uvedenou faktickou zložitou prejednávanej veci a jednak nerešpektovaním výziev súdu označenými subjektmi.

S poukazom na uvedené navrhujem Ústavnému súdu Slovenskej republiky, aby sťažnosť vo vzťahu k Okresnému súdu Bratislava IV ako nedôvodnú zamietol.“

K vyjadreniu okresného súdu sťažovateľ zaujal stanovisko podaniami doručenými ústavnému súdu 16. marca 2012 a 21. marca 2012, v ktorých okrem iného uviedol:

„Sťažovateľ sa nestotožňuje so stanoviskom predsedníčky OS BA IV, že predmetom konania je vec skutkovo aj právne zložitá. Naopak, tak skutkovo ako aj právne je vec v podstate jednoduchá, nevyžadujúca vykonanie veľkého počtu dôkazov, či zložitú právne posudzovanie. Kľúčovým dôkazom je predovšetkým spisová dokumentácia dvoch verejných obstarávaní, ktoré OS BA IV v dôsledku svojej neefektívnej a nesprávnej činnosti nedokázal do dnešného dňa zabezpečiť. Súd pri zabezpečovaní týchto dôkazov nielenže nepostupoval dostatočne razantne, ale naopak, mal tendenciu ustupovať neochote odporcu až nakoniec vyzval sťažovateľa, aby uviedol, či naozaj na predložení tohto dôkazu trvá. Súd využil možnosť udeliť poriadkovú pokutu iba raz a ešte ju aj následne odpustil, čím úplne zmaril preventívny a donucovací účinok poriadkovej pokuty.

Nedostatočnú aktivitu súdu pri zabezpečovaní uvedených listinných dôkazov sa snažil nahradiť sťažovateľ a to podaním sťažnosti na vyšetrovatelku a podaním trestného oznámenia na riaditeľku odporcu pre trestný čin marenia spravodlivosti.

Vykonávaním iných dôkazov k predĺženiu konania nedošlo, keďže bola vypočutá svedkyňa A. D. a má byť vypočutý svedok M. M. Iné dôkazy navrhované neboli. O predĺžení konania v dôsledku vykonávania zložitého dokazovania by pritom bolo možné hovoriť v prípade, ak by sa uskutočnilo mnoho pojednávaní, na ktorých sa dôkazy vykonávali. Okrem výsluchu štatutárneho zástupcu sťažovateľa a výsluchu svedkyne D. však žiadne dôkazy na pojednávaniach neboli vykonávané, pričom medzi pojednávaniami boli veľké časové rozstupy.

Vo vyjadrení predsedníčky OS BA IV sa uvádza, že na 23. 01. 2012 bolo nariadené pojednávanie. O tomto termíne sa však sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca dozvedel až z telefonátu, ktorým mu z OS BA IV bolo oznámené zrušenie termínu pojednávania z dôvodu, že súdny spis sa nachádza na Ústavnom súde SR. Predvolanie na pojednávanie však nebolo ani sťažovateľovi, ani jeho právnomu zástupcovi doručené a zrejme ani doručované, keďže tak sťažovateľ, ako aj jeho právny zástupca poštu riadne preberajú.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd zo sťažnosti a najmä zo zapožičaného súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 10 Cb 143/2008 zistil tento priebeh namietaného konania:

Namietané konanie začalo 30. januára 2008, keď bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľa na vydanie platobného rozkazu z titulu uplatnenej náhrady škody v súvislosti s „*nezákonným zrušením verejného obstarávania*“.

Okresný súd 7. apríla 2008 vydal vo veci platobný rozkaz, proti ktorému podal odporca v zákonnej lehote odpor, pričom následne vec bola 3. septembra 2008 prevedená do obchodnoprávnej agendy a bola jej pridelená sp. zn. 10 Cb 143/2008.

Po vyjadrení sťažovateľa k podanému odporu okresný súd nariadil pojednávanie na 9. február 2009, ktoré sa uskutočnilo a bolo odročené na neurčito s tým, že „*d ďalší termín pojednávania bude vo veci nariadený po zaslaní spisu ORPZ BA IV ČVS: ORP-404/OEK-B4-2007, po oznámení adresy bývalej riaditeľky žalovaného A. D., ktorá bude predvolaná na pojednávanie ako svedkyňa, ktorej adresu zašle zástupca žalovaného v lehote 30 dní spolu s rozhodnutím o zrušení verejného obstarávania zo dňa 15. 6. 2007, písomnú výtku Úradu pre verejné obstarávanie adresovanú žalovanému, správu o kontrole MŠ SR (Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, pozn.) a celú dokumentáciu ohľadom verejného obstarávania a opakovaného verejného obstarávania*“.

V prílohe podania doručeného okresnému súdu 12. marca 2009 právny zástupca odporcu predložil fotokópiu časti správy Ministerstva školstva Slovenskej republiky z novembra 2007 týkajúcej sa predmetného verejného obstarávania s tým, že požiadal štatutárnu zástupkyňu odporcu, aby dokumentáciu verejného obstarávania zaslala priamo okresnému súdu.

Okresný súd 1. apríla 2009 vyzval Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Bratislava IV (ďalej len „ORPZ“) na predloženie vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-

404/OEK-B4-2007. ORPZ vo svojej odpovedi z 8. apríla 2009 oznámilo, že vo veci naďalej prebieha vyšetrovanie.

Po predložení fotokópií časti požadovanej dokumentácie odporcu (21. apríla 2009) okresný súd prípismi zo 16. júla 2009 vyzval právnych zástupcov sťažovateľa a odporcu na doplnenie predloženej dokumentácie, pričom žiadal upresniť, *„ktorú konkrétnu časť spisu navrhuje predložiť, nakoľko podľa oznámenia žalovaného ide o rozsiahly spis, dokumentácia má viac ako 200 strán“*.

V ten istý deň, teda 16. júla 2009, okresný súd vyzval aj Úrad pre verejné obstarávanie Bratislava, aby sa vyjadril k meritu veci, a opakovane vyzval aj ORPZ na predloženie vyšetrovacieho spisu.

Následne okresný súd vo vzťahu k ORPZ zopakoval výzvy (29. januára 2010 a 22. marca 2010) s upozornením, že *„spôsobujete prieťahy v konaní“*.

ORPZ v prílohe prípisu z 13. apríla 2010 predložilo okresnému súdu *„tret'opis“* požadovaného vyšetrovacieho spisu s tým, že vo veci naďalej prebieha vyšetrovanie.

Právny zástupca sťažovateľa podaním doručeným okresnému súdu 31. mája 2010 zdôraznil, že požaduje, aby odporca predložil *„celú originálnu dokumentáciu verejného obstarávania a následného verejného obstarávania, nie iba fotokópie už vôbec nie iba vybraných listín z tejto dokumentácie“*.

Okresný súd prípisom z 26. júla 2010 vyzval odporcu na predloženie celej originálnej dokumentácie verejného obstarávania a následného obstarávania v lehote 3 dní.

V prílohe podania doručeného okresnému súdu odporca predložil fotokópie požadovanej dokumentácie verejného obstarávania.

Pojednávanie nariadené na 24. november 2010 sa neuskutočnilo, pretože z *„dôvodu dopravnej zápchy“* sa oneskorene dostavili sťažovateľ a jeho právny zástupca, a bolo odročené na 23. február 2011.

Na pojednávaní uskutočnenom 23. februára 2011 právny zástupca sťažovateľa okrem iného uviedol, že *„trvám na predložení originálov kompletnej dokumentácie obsahu kôl predmetného verejného obstarávania, nakoľko spochybňujem kópie spisu, ktorý žalovaný zaslal, ich dôveryhodnosť vzhľadom na to, že sú nekompletné... kópia ako taká nie je dôkaz, žiadam, aby boli predložené originálne listiny, podotýkam kompletne“*.

Okresný súd prípisom z 28. februára 2011 vyzval právneho zástupcu odporcu na predloženie originálov „*celej dokumentácie verejného obstarávania a následného verejného obstarávania...*“ v lehote 10 dní, na čo reagoval právny zástupca odporcu podaním z 3. marca 2011, a opätovne požiadal okresný súd, aby na predloženie požadovanej dokumentácie bol zaviazaný štatutárny zástupca odporcu.

Okresný súd prípsmi z 28. februára 2011 a 14. apríla 2011 opakovane vyzval právneho zástupcu odporcu na predloženie originálov požadovanej dokumentácie verejného obstarávania, pričom druhá výzva bola adresovaná novému právnenmu zástupcovi odporcu, ktorý podaním doručeným okresnému súdu 21. marca 2011 oznámil prevzatie právneho zastúpenia.

Keďže požadované originály dokumentácie verejného obstarávania neboli predložené ani napriek výzve zo 14. júna 2011 (hrozba uloženia poriadkovej pokuty 500 €), okresný súd uznesením z 11. augusta 2011 uložil právnenmu zástupcovi odporcu poriadkovú pokutu v sume 300 €, ktorú po predložení požadovanej dokumentácie (19. septembra 2011) uznesením z 10. októbra 2011 právnenmu zástupcovi odporcu odpustil.

Právny zástupca sťažovateľa po nahliadnutí do dokumentácie podaním doručeným okresnému súdu oznámil, že predložená dokumentácia nie je kompletná a že na jej doplnení trvá, na čo okresný súd právneho zástupcu odporcu prípisom z 15. novembra 2011 vyzval.

Pojednávajúanie nariadené na 23. január 2012 sa neuskutočnilo a bolo odročené na 21. marec 2012.

Pojednávajúanie nariadené na 21. marec 2012 sa uskutočnilo a bolo odročené na 9. máj 2012 s tým, aby sa právny zástupca sťažovateľa mal možnosť oboznámiť s „*obsahom predloženého spisu prvého verejného pojednávajúania*“ a účastníci konania so súvisiacim trestným spisom.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou okrem iného domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľ zároveň namietal aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety

OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Súdca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP v znení účinnom v relevantnom čase, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosúdca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, zo sťažnosti, ako aj z vyžiadaného súdneho spisu okresného súdu vyplýva, že predmetom namietaného konania je rozhodovanie o návrhu na náhradu škody vzniknutej v súvislosti s „*nezákonným zrušením verejného obstarávania*“. Ústavný súd po preskúmaní spisu okresného súdu dospel k názoru, že predmetné konanie ani zo skutkového, ani z právneho hľadiska nevykazuje črty mimoriadnej náročnosti a právnej zložitosti.

Ústavný súd nemohol súhlasiť s argumentáciou okresného súdu uvedenou vo vyjadrení k sťažnosti, že vec je skutkovo zložitá vzhľadom na nutnosť „*rozsiahleho dokazovania najmä listinnými dôkazmi...*“.

V danej veci toto konštatovanie nebolo naplnené, keďže okresný súd zabezpečil predloženie kompletných listinných dôkazov až po viac ako štyroch rokoch od začatia namietaného konania.

2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných prietáhov v namietanom konaní, bolo správanie sťažovateľa ako účastníka súdneho konania. Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by v uvedenej súvislosti bolo potrebné pripísať na jeho ťarchu.

3. Napokon ústavný súd hodnotil samotný postup okresného súdu v posudzovanom konaní. Ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu bol v zásade plynulý, no na druhej strane nebol dostatočne sústredený a efektívny.

Ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre poukázal na to, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (obdobne napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

Ústavný súd konštatuje, že nesústredenosť a najmä neefektívnosť postupu okresného súdu v namietanom konaní spočívala v nesystematickom a málo dôraznom zabezpečovaní listinných dôkazov potrebných na rozhodovanie vo veci. Okrem neprimerane dlho trvajúceho zabezpečovania originálu spisov z „*verejného obstarávania a opakovaného verejného obstarávania*“ išlo aj o predloženie vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-404/OEK-B4-2007 od ORPZ, ktorý okresný súd bez použitia poriadkových opatrení v zmysle § 53 OSP zabezpečoval v období dlhšom ako rok.

O nesústredenosti postupu okresného súdu v namietanom konaní svedčí skutočnosť, že opakovane vyzýval Úrad pre verejné obstarávanie na predloženie požadovanej časti dokumentácie z verejného obstarávania (12. novembra 2009, 11. júna 2010 a 26. júla 2010), pričom z odpovede Úradu pre verejné obstarávanie zo 6. augusta 2010 vyplynulo, že požadovaná dokumentácia bola okresnému súdu predložená už 20. novembra 2009.

Neefektívny bol postup okresného súdu najmä pri zabezpečovaní potrebnej dokumentácie na rozhodovanie vo vzťahu k odporcovi. Okresný súd od 6. augusta 2010 opakovane vyzýval odporcu na predloženie dokumentácie z verejného obstarávania, pričom až výzva z 13. júna 2011 obsahovala aj hrozbu možnosti uloženia poriadkovej pokuty v sume 500 € v prípade nepredloženia požadovanej dokumentácie.

Právny zástupca odporcu až 19. septembra 2011 predložil požadovaný originál neúplnej dokumentácie z verejného obstarávania, keď mu predtým bola okresným súdom uznesením z 11. augusta 2011 uložená poriadková pokuta v sume 300 €.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd poukazuje na svoju predchádzajúcu judikatúru (napr. m. m. II. ÚS 311/06, IV. ÚS 279/08), v ktorej vyslovil, že všeobecný súd vzhľadom na jeho povinnosť organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil ten stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň fyzická osoba alebo právnická osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie, zodpovedá za adekvátne a účelné využitie procesných prostriedkov, ktoré mu na tento účel zákon zveruje (vrátane poriadkových opatrení v zmysle § 53 OSP), aj vo vzťahu k súdному znalcovi. Uvedené sa v plnom rozsahu vzťahuje aj na namietané konanie.

Okresný súd zabezpečil sťažovateľom požadovanú dokumentáciu z verejného obstarávania až po viac ako štyroch rokoch od začiatku namietaného konania (pojednávacie uskutočnené 21. marca 2012 bolo odročené na 9. máj 2012 s tým, aby sa právny zástupca sťažovateľa oboznámil s obsahom dokumentácie z „prvého“ verejného obstarávania a účastníci konania s obsahom súvisiaceho trestného spisu). Keďže činnosť okresného súdu v doterajšom priebehu preskúvaného konania sa v podstate sústredila len na zabezpečenie listinnej dokumentácie, ústavný súd na základe hodnotenia podľa uvedených troch kritérií dospel k záveru, že postup okresného súdu v namietanom konaní nie je ústavne akceptovateľný, a preto ním došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

IV.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo postupom okresného súdu porušené, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiadal aj o priznanie finančného zadost'učinenia v sume 10 000 € z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti, keď poukázal najmä na stav právnej neistoty, ktorý podľa jeho názoru vyvolal okresný súd svojou nečinnosťou a neúčelnými úkonmi.

Cieľom finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadost'učinenia. Pri určení finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym

súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

S prihliadnutím na nesústredenosť a neefektívnosť postupu okresného súdu v doterajšom priebehu namietaného konania, berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 2 500 € za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní vedenom ústavným súdom advokátom Mgr. V. Š. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal pri prvých dvoch úkonoch právnej služby z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2010, ktorá bola 741 €, a pri treťom úkone právnej služby z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2011, ktorá je 763 €.

Úhradu priznal za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti a stanovisko k vyjadreniu okresného súdu) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Úhrada za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2011 a za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2012 predstavuje spolu s režijným paušálom (2 x 7,41 € a 1 x 7,63 €) sumu 396,61 €.

Keďže advokát je platcom dane z pridanej hodnoty [ďalej len „DPH“ (na základe predloženej fotokópie osvedčenia o registrácii pre DPH)], uvedená suma bola zvýšená

o DPH vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky a podľa § 27 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Trovy právneho zastúpenia vrátane započítania DPH a režijného paušálu boli priznané v celkovej sume 475,94 €.

Podania právneho zástupcu sťažovateľa doručené ústavnému súdu 21. marca 2012 a 28. marca 2012 ústavný súd nevyhodnotil vzhľadom na ich obsah (absencia ústavnoprávneho aspektu) ako podania relevantné na rozhodnutie vo veci samej, a preto odmenu za ne nepriznal.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. apríla 2012